

Goldgruber Sámuel És Klein Amália Házassági Anyakönyvi Kivonata

Ikt. szám 457 1939.
A kötet betűje 12
A lap száma 17

KIVONAT

a paksi aus. orsh. izraelita hitközség házassági anyakönyvéből.

Folyó szám		1867 - 17.
A vőlegény	neve, foglalkozása és születéshelye	Goldgruber Sámuel
	szüleinek neve, állása és lakása	Goldgruber Aron
	lakása	Paks. Horvát u. 89. sz.
	életkora	29 éves
	állapota (nőtlen, özvegy, elvált)	nőtlen
A menyasszony	neve és születéshelye	Klein Amália
	szüleinek neve, állása és lakóhelye	Klein Simon
	lakása	Paks. Legett u. 141. sz.
	életkora	21 éves
	állapota (hájadon, özvegy, elvált)	hájadon
Hol és hányszor történt a kihirdetés		
Az esketés éve, hava és napja		1867/Hatvanhét/ augusztus 14
Az esketés helye		Paks.
A tanúk nevei		Adler Leop. Rosebaum 46.
A rabbi vagy helyettesének neve, ki az esketési szertartást végezte		
Jegyzet:		
Hogy ezen kivonat az anyakönyv eredeti adataival szóról-szóra megegyezik bizonyítom		
Kelt	<u>Paks</u> 1939. március 30-án	<u>Adrian Simon</u> főrabbi és alorv.

Ez a dokumentum az apai nagyszüleim házassági anyakönyvi kivonata. A paksi izraelita hitközség adta ki.

Az apai nagyapámat Goldgruber Sámuelnek hívták. A Tolna megyei Pakson született 1836-ban. Arra már nem emlékszem, hogy hányan voltak testvérek. Nem tudom, mikor került Pálfára, de az élete nagy részét ott élte le. Azt nem tudom, hogy mekkora zsidó közösség élt Pálfán, de imaház volt, zsinagóga nem.

A nagypapának volt egy kocsmája és egy mészárszéke Pálfán. Az Arany János utcában laktak, és a saját házában volt a kocsmá és a mészárszék is. A kocsmá csak addig létezett, amíg nagyapám élt, 1907-ig. Pálfán halt meg 71 éves korában, tüdőgyulladásban. Amikor meghalt, a kocsmá megszűnt, és Áron nevű fia örökölte meg, és vitte tovább a mészárszéket. A nagyapa szép magas ember volt, szőke hajjal. Nem hordott kipát, pajesza sem volt. Neológ vallású volt, mint a Goldgruberek általában. Járt templomba, pénteken gyertyát gyújtott, és a nagyobb ünnepeket megtartotta. Magyar zsidónak tartotta magát. Az 1848-as szabadságharcban tevékenyen részt vett. A magyar haza iránti hűség és tisztelet egyébként az egész családban jellemző volt, később apám is boldogan vett részt mindkét világháborúban. A magyar zsidók a Habsburgok alatt igen nagy szabadságot élveztek. A nagypapát nagyon szerették a faluban. Azt tudom, hogy mindenkivel jóban volt, a gyerekeket nagyon szerette, és mesélt a szabadságharcos élményeiről. Obsitos történeteket mesélt általában.

Klein Amáliát vette feleségül 1867-ben, ő volt az én apai nagymamám. A nagymamám is Pakson született 1846-ban, és Pálfán halt meg 1918 körül. Esküvőjük még Pakson volt. Mindketten Pakson laktak, később kerültek Pálfára. Annak ellenére, hogy Pakson jelentős ortodox közösség élt, a pálfai nagymama szintén neológ volt, akárcsak nagyapám. A nagymama nem hordott parókát, kontyban hordta a haját, és kendővel bekötötte, amikor imádkoztak például. A pálfai nagyszülők magyarul beszéltek, de tudtak németül is. A nagymama szigorúan háztartásbeli volt, időnként a kocsmában és a mészárszékben segítkezett a nagypapának. Hat gyereke volt, akik mellett nem igazán volt ideje a háztartáson kívüli munkára. Mikor a férje meghalt, ő vette át fiaival a mészárszék irányítását, és így aktívan bekapcsolódott a mészárszék munkájába. Otthon kóser háztartást vezetett. Ez azt jelentette, hogy nem ettek disznóhúst, sakternél vágatták a baromfit és általában a húsokat. Nem keverték a zsírost a tejjel. Cseléd lányt is tartottak, mert szombaton nem gyújtottak lámpát. Mindig volt olyan falubeli lány, aki segített nekik. Ez nem a klasszikus értelemben vett cselédkezés volt, mint ami pl. Budapesten volt divat a második világháborút megelőzően. Nem aludtak például ott a háznál, hanem aki éppen ráért a faluból, és már ismerték, az jött segíteni. Abból nem volt gond, hogy kóser háztartást kellett vezetni, megtanulták azt a parasztlányok. Az ünnepeket mindig megtartották. A szombatot például, amikor nem gyújtottak lámpát. A sátoros ünnepeket is ünnepelték, ilyenkor csináltak sátrat az udvaron. A nagypapa és a fiai építették fel a sátrat. Háziáldás is volt a bejárati ajtófélfán. Nálunk is volt Pesten a háború előtt, amikor én gyerek voltam.